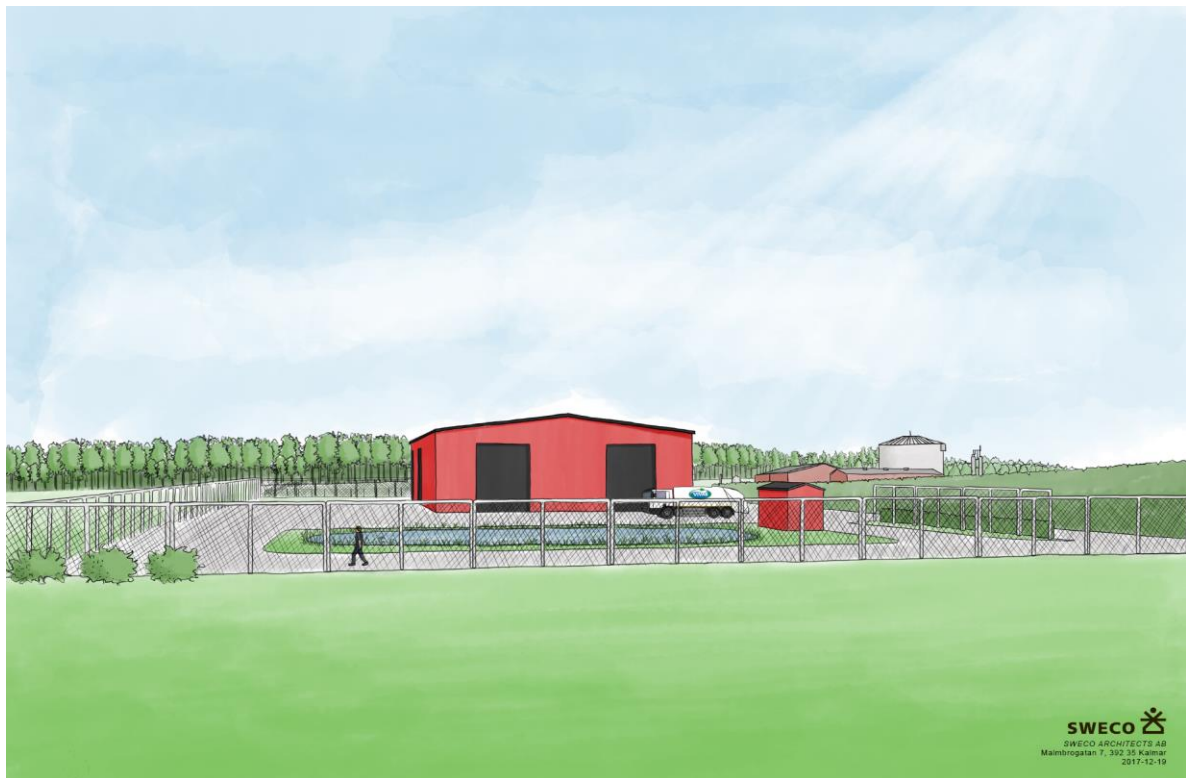

FALKENBERGS
KOMMUN

GRANSKNINGSHANDLING

Detaljplan för

Del av Gödastorp 3:13

Falkenbergs kommun

Upprättad 2018-08-17, rev 2018-12-14

Planhandlingar:

- Planbeskrivning
- Plankarta och illustrationskarta
- Fastighetsförteckning
- Miljökonsekvensbeskrivning, Norconsult, 2018-08-17

Övriga handlingar:

- Behovsbedömning, 2018-06-01
- Lokaliseringsutredning, Sweco, 2018-03-23
- Arkeologisk undersökning, Kulturmiljö Halland, 2018-05-02
- Dagvattenutredning, Sweco, 2018-11-23

Handlingar finns att läsa på:

Stadshuset, Rådhusorget 3C, Falkenberg

<https://kommun.falkenberg.se/detaljplaner>

Skriftliga synpunkter skickas till:

E-post: plan@falkenberg.se

Alternativt till

Planenheten
Samhällsbyggnadsavdelningen
311 80 Falkenberg

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	4
1.1	Planens syfte och huvuddrag	4
1.2	Planens handläggning, bakgrund och tidplan	4
1.3	Läge, areal och markägoförhållanden	5
2	TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	6
2.1	Nationella miljömål och strategier	6
2.2	Kommunala mål	6
2.3	Översiktsplan och gällande detaljplaner	7
3	AVVÄGNINGAR ENLIGT MILJÖBALKEN	7
3.1	Hushållningsbestämmelser, riksintressen och Natura 2000	7
3.2	Miljö kvalitetsnormer	7
3.3	Strandskydd och biotopskydd	7
4	MKB	7
4.1	Kommunens ställningstagande	7
5	FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR	8
5.1	Lokaliseringsutredning	8
5.2	Natur	8
5.3	Bebyggelse	9
5.4	Gator och trafik	10
5.5	Hälsa och säkerhet	11
5.6	Teknisk försörjning	14
6	GENOMFÖRANDE AV PLANFÖRSLAGET	15
6.1	Berörda markägare och förväntade exploitörer	15
6.2	Organisatoriska och administrativa frågor	15
6.3	Fastighetsrättsliga frågor	16
6.4	Ekonomiska frågor	16
7	KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE	16
7.1	Nollalternativ	16
7.2	Miljökonsekvenser	17
7.2	Ekonomiska konsekvenser	18
7.3	Sociala konsekvenser	19
8	MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	19

1 INLEDNING

1.1 Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en omlastningsstation för brännbart hushållsavfall samt förbehandling av källsorterat matavfall och organiska avfall.

Förslaget innebär att jordbruksmark norr om biogasanläggningen i Gødastorp bebyggs. Anläggningen består huvudsakligen av en byggnad som till sin storlek och utformning liknar närliggande jordbruksbebyggelse. Inom planområdet planeras även kompletterande byggnader och logistiktor. Längs planområdesgränsen i nordväst och nordöst ska finnas träd- och/eller buskrader i syfte att skärma av mot omgivningen samt öka upplevelsen av att anläggningen är ett naturligt inslag i omgivningen.

1.2 Planens handläggning, bakgrund och tidplan

Kommunstyrelsen gav 2017-10-17 samhällsbyggnadsavdelningen i uppdrag att inleda ett planarbete för del av Gødastorp 3:13 där en omlastningsstation samt förbehandlingsanläggning för hushållsavfall och organiskt avfall prövas. Plan- och bygglagen (2010:900) och miljöbalken (1998:808) utgör tillämpad lagstiftning. Detaljplanen handläggs med så kallat utökad förfarande (PBL 5KAP 7§), vilket innebär att förslaget kommer att samrådats två gånger i så kallat *samråd* samt *granskning* (se bild på sid 4).

Detaljplanen består av en juridisk plankarta med planbestämmelser samt med en illustrationskarta. Till planen hör en planbeskrivning. Beskrivningar och illustrationer ska vara vägledande och underlätta förståelsen av planförslagets innebörd samt redovisa de förutsättningar och syften planen har. De har ingen egen rättsverkan.

Syftet med omlastningsstationen är att uppfylla det kommunala ansvaret att se till att hushållens avfall insamlas och behandlas till lägsta kostnad. Idag sker detta genom att hushållens brännbara avfall respektive källsorterade matavfall samlas in och omlastas för vidare transport och behandling i Halmstad respektive Jönköping. Omlastningen sker i dag i Torsholm, utanför Falkenberg. Tillståndet för denna lokalisering går ut 2019-12-31, vilket gör att en ny lokalisering behövs till dess.

VIVAB, Vatten & Miljö i Väst AB, hanterar både Varbergs och Falkenbergs kommuns avfall och har därför utrett lämplig lokalisering i båda kommunerna. För behovet har Gødastorp bedömts vara det mest fördelaktiga alternativet. Närheten till E6, möjlighet att placera anläggningen intill biologisk behandling av organiska avfall och möjlighet att bidra till så liten omgivningspåverkan som rimligt möjligt har haft avgörande betydelse för valet av lokalisering av verksamheten.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-08-28 att godkänna detaljplaneförslaget för samråd. 2018-11-20 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott om justeringar i enlighet med förslag i samrådsredogörelsen. Utöver dessa har tillåten totalhöjd för byggnaden höjts något på verksamhetsutövarens begäran.

Uppskattad tidplan

- Samråd hösten 2018
- Granskning fjärde kvartalet 2018
- Antagande första kvartalet 2019

1.3 Läge, areal och markägförhållanden

Planområdet är beläget i Gödastorp ca 15 kilometer öster om Falkenberg. Området avgränsas i norr, väster och söder av jordbruksmark och i öster av en befintlig biogasanläggning. Planområdet är cirka 0,6 ha stort och marken inom planområdet ägas av Falkenbergs kommun. Avståndet till närmsta bostad är 360 m, övriga närliggande bostäder ligger över 500 m från planerad verksamhet.

Lokalisering i Gödastorp öster om Falkenberg.

Närmsta befintlig verksamhet är Falkenberg Biogas. Därutöver finns odlingar intill anläggningen som brukas av Södra Skogsplantor samt verksamheten Gödastorp Grönt, ca 350 m från anläggningen.

Översikt över området med föreslagen placering. Söder om planområdet finns Falkenberg biogas, väster om ligger Gödastorp Grönt och öster om ligger skogsområdet Ödgärdaberg. Bild: Sweco.

2 TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

2.1 Nationella miljömål och strategier

Sverige ska år 2030 ha en fossiloberoende fordonsflotta. Visionen inför 2050 är att Sverige har en hållbar och resurseffektiv energiförsörjning och är utan nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären. Den planerade verksamheten bidrar indirekt till ökad produktion av förnybara drivmedel, vilket i sin tur bidrar till dessa nationella prioriteringar.

De nationella miljömålen Begränsad klimatpåverkan och Frisk luft förväntas kunna främjas genom en samlokalisering av omlastningsstationen med biogasanläggningen i Gödastorp. En samlokalisering ger förutsättning för att pumpa över det källsorterade matavfallet till biogasanläggningen, vilket medför att det inte blir några utgående transporter av sådant avfall. Att behandla det organiska avfallet lokalt ger ökad återvinning av avfall och recirkulation av näringsämnen, vilket bidrar positivt till miljömålen God bebyggd miljö och Giftfri miljö.

2.2 Kommunala mål

Falkenbergs kommuns vision är "Vi växer för en hållbar framtid" med ambitionen att växa till 50 000 invånare till 2030. Ett av de kommunala målen är:

- Den ekologiska hållbarheten ska öka.

Både Falkenbergs och Varbergs kommuner har en ambition att öka andelen förnybara bränslen i kollektivtrafiken. En satsning på avfall för biogasutvinning går i linje med detta och samlokaliseringen med biogasanläggningen medför en lokalproducerad biogas. När anläggningen samlokaliseras med biogasanläggningen kan densamma dessutom producera större mängd gödning (rötrest från biogasproduktionen) för ekologisk odling.

2.3 Översiktsplan och gällande detaljplaner

I 2014 års Översiktsplan 2.0 för Falkenberg kommun (Del I Ställningstaganden) finns planeringsriktlinjer för verksamheter där huvuddragen är att skapa yteffektiva områden som minimerar transporter av människor och material och som bidrar till så liten risk för omgivningspåverkan som möjligt.

I översiktsplanens del II anges skyddsavstånd i syfte att skydda mot tekniska olycksrisker för människors hälsa och säkerhet och miljö. Den närliggande biogasanläggningen i Gödastorp finns med i översiktsplanen och skyddsavståndet anges generellt till 100 m då ingen riskbedömning är genomförd. Planområdet är upptaget i Översiktsplanen som jordbruksmark.

Platsen där planerad verksamhet är tänkt att lokaliseras är ej detaljplanelagd. Detaljplan finns för intilliggande Gödastorp 3:14. På denna fastighet ligger en biogasanläggning.

3 AVVÄGNINGAR ENLIGT MILJÖBALKEN

3.1 Hushållningsbestämmelser, riksintressen och Natura 2000

Inga riksintressen finns inom påverkansområdet för föreslagen etablering.

En dryg kilometer nordväst om planområdet rinner Ätran, som utgör ett Natura 2000-område med en genetiskt unik laxstam. Ätrans dalgång är vidare av riksintresse för naturvården. Utöver Natura 2000-området finns inget utpekade skyddsvärd område för natur och kulturmiljö inom skyddsavstånd från verksamheten. Natura 2000-området bedöms inte påverkas.

3.2 Miljökvalitetsnormer

Det bedöms inte finnas risk för överskridande av någon miljökvalitetsnorm till följd av ett genomförande av planförslaget. Verksamheten förväntas inte påverka beslutade miljökvalitetsnormerna för vatten eller försämra Ätrans ekologiska eller kemiska ytvattenstatus.

Miljökvalitetsnormen för buller gäller kommuner med över 100 000 invånare och är därmed i sig inte tillämplig. Begränsning av buller från större järnvägar, vägar och flygplatser liksom annan verksamhet är ändå viktig för att begränsa påverkan på människors hälsa.

Luktpåverkan av svavelväten och ammoniak är lokal och omfattas inte av miljökvalitetsnormerna för luft.

3.3 Strandskydd och biotopskydd

Planområdet berörs inte av strand- eller biotopskyddat område.

4 MKB

4.1 Kommunens ställningstagande

En behovsbedömning (2018-06-01) har tagits fram i enlighet med 6 kap 5 § miljöbalken. I den bedömer kommunen att ett genomförande av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Detta är samma bedömning som länsstyrelsen gör i både tillståndsärendet för den aktuella verksamheten och i detaljplaneärendet. En Miljökonsekvensbeskrivning, Norconsult 2018-06-28, har därför upprättats. Miljökonsekvensbeskrivningen biläggs i sin helhet till detaljplanen.

5 FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

5.1 Lokaliseringsutredning

En lokaliseringsutredning, Sweco, 2018-03-23, har utförts för den aktuella verksamheten. I denna utreddes fyra alternativa placeringar för verksamheten i Varbergs och Falkenbergs kommuner. Utredningen av alternativen visar att Gödastorp sammantaget har flest fördelar jämfört med övriga alternativ.

Fördelarna med Gödastorp är att läget är enskilt, men ändå nära E6, vilket underlättar transporter. Omgivningspåverkan kan minskas i och med placeringen i vindriktning från tätort och med skydd intill Ödgärdaberg. Intelligande biologisk behandling kan utan större anpassningar behandla det källsorterade matavfallet från hushåll och verksamheter, vilket bidrar till lokala och nationella mål om produktion av förnybara bränslen samt produktion av gödselmedel för ekologisk odling.

5.2 Natur

Mark, vatten och vegetation

Marken inom och vid planområdet utgörs av jordbruksmark som i dagsläget arrenderas av Södra skogsägarna för trädplantage. Jordbruksmarken inom planområdet ingår i ett större område som bedömts enligt klass 5 i en skala från 1–10 där 10 anger högsta värde.

Planområdet sluttar lätt åt öster och nivåskillnaderna är cirka 1 meter mellan den nordvästliga och sydöstra delen. Öster om planområdet på en höjdrygg ligger ett skogsparti. I omgivningarna finns en del art fynd för rödlistade fågelarter, men inga av dessa bedöms kunna knytas direkt till det aktuella planområdet. Floran i vägkanten som gränsar till planområdet är relativt artfattig och trivial och domineras av konkurrensstarka arter.

Planområdet berörs inte av några dokumenterade naturvärden eller skyddade områden. I anslutning till planområdet finns en utpekad grundvattenförekomst, benämnd Heberg. Den påverkan på grundvattenförekomsten som eventuellt kommer att ske i form av vattenuttag från borrarad brunn och infiltration av avloppsvatten, bedöms inte påverka vattenförekomstens möjligheter att även fortsättningsvis uppnå god kemisk och kvantitativ status.

Geoteknik och radon

Marken inom planområdet utgörs enligt SLU:s digitala åkermarkskarta version 16-01-05 av sandig lerjord. Bergarten uppges vara gnejs.

En fördjupad geoteknisk undersökning kompletterad med markradonundersökning bör göras i samband med projektering. Detta för att bland annat klarlägga grundläggningssätt och eventuellt behov av radonsäker konstruktion.

Arkeologi och fornlämningar

En arkeologisk utredning har genomförts för planområdet. Det påträffades inga arkeologiska lämningar inom planområdet. Området är, utifrån arkeologiskt hänseende, lämpligt för planläggning och kräver inte ytterligare arkeologisk undersökning.

5.3 Bebyggelse

Omlastningsstation och övrig bebyggelse

Inom planområdet finns ingen befintlig bebyggelse. I direkt anslutning till planområdet ligger en biogasanläggning som ägs av E.ON m fl. Biogasanläggningen består av tre större faluröda byggnader med sadeltak och några silos i varierande storlek. Anläggningen inrymmer även en dagvattendamm samt några mindre komplementbyggnader och yttre installationer.

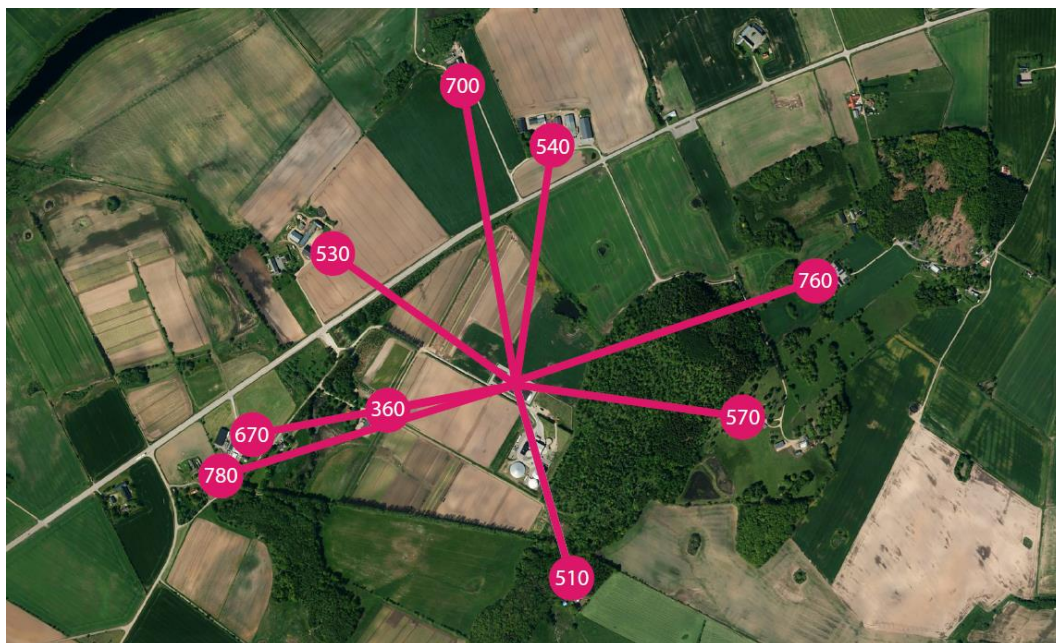

Biogasanläggningens nordöstra del, foto taget i sydlig riktning.

Biogasanläggningens sydvästra del, foto taget i sydlig riktning.

Avståndet till närmaste bostad är 360 m och övriga närliggande bostäder ligger över 500 m bort.

Avstånd till grannar. Bild: Sweco.

Planförslaget innebär att jordbruksmark nordväst om biogasanläggningen (Gödastorp 3:14) bebyggs med en omlastningsstation för Varbergs och Falkenbergs hushålls brännbara avfall samt en förbehandlingsanläggning för hushållens och verksamhetens organiska avfall. Verksamheten planeras skötas av VIVAB och kommer bedrivas inomhus under dagtid på vardagar.

Anläggningen består huvudsakligen av en större hallbyggnad. Dessutom finns det utrymme för komplementbyggnader, yta för tillfällig uppställning av containrar, plats för tomcontainrar och rangering, en damm samt erforderlig personalparkering. Inom anläggningen ger detaljplanen möjlighet att uppföra kontorslokaler för verksamheten. Byggnaderna ska ha

samma karaktär som närliggande jordbruksbebyggelse och biogasanläggningen. Därför utformas byggnaderna med sadeltak samt med faluröda fasader. Inom planområdet planeras även körytor som möjliggöra en smidig logistik. Verksamheten inhägnas med staket och grindar för att minska risker för obehöriga.

Landskapsbild och kulturmiljö

Platsen för omlastningsstationen ligger i ett öppet jordbrukslandskap med flera stora gårdar utefter väg 150. Åkrarna avgränsas på flera ställen med poppel- eller buskrader som förstärker tegarnas riktning. Ett mindre landskapsrum bildas mellan en vegetationsklädd höjdrygg i öster och en trädunge i sydöst vilket begränsar vyn mot föreslagen plats för omlastningsstationen i vissa riktningar.

Gårdarna ligger utspridda i landskapet och här finns ofta, förutom bostadshuset, flera stora lantbruksbyggnader av olika karaktär såsom stora röda/vita lador och maskinförråd med sadeltak och ibland dessutom silos. Byggnaderna ligger samlade i olika riktningar och storlek.

Idag finns en biogasanläggning i området placerad vid foten av höjdryggen. Inom biogasanläggningen finns flera byggnader som syns på långt håll i det öppna landskapet utan att för den skull kännas främmande då byggnaderna är av samma typ som gårdarna runt omkring. Anläggningen är också väl förankrad i landskapet med kullen som stöd i ryggen och dessutom delvis skydd bakom dungar och trädrader.

En byggnad som utformas liknande omkringliggande gårdars lantbruksbyggnader ses som ett naturligt inslag i landskapsbilden. Föreslagna nya byggnader ska därför ges en form och färgsättning som relaterar till de jordbruksbyggnader som finns runt omkring, d.v.s. att huvud- och komplementbyggnader utformas med sadeltak samt med faluröda fasader. Planområdet ska avgränsas med en träd- eller buskrad mot nordöst och -väst, likt de befintliga poppel- och buskraderna, för att ytterligare öka känslan av att anläggningen är ett naturligt inslag i omgivningen. Planen möjliggör även plantering längs med den sydöstra och sydvästra plangränsen.

5.4 Gator och trafik

Kollektivtrafik

Närmaste kollektivtrafikshållplats ligger vid infarten från väg 150. Från hållplatsen avgår det ca fem bussar om dagen till Falkenbergs centrum och ca tre om dagen till Abild.

Trafikföring

Planområdet angörs med bil från väg 150. Trafikverket är väghållare för vägen. Vägen belastas idag med ca 2 500 fordon (årsdygnsmedelstrafik) och den tillkommande trafik på grund av planerad omlastningsstation beräknas medföra en trafikökning på 3,2%. Den skyltade hastigheten på aktuell sträcka av väg 150 är 90 km/tim och avfarten från väg 150 har målade avgränsning för högersvängkörfält. Infarten från väg 150 används även av närboende, skolbussen samt anställda och besökare till Gödastorp Grönt och Södra Skogsplantor. Utfarten till väg 150 har väjningsplikt.

Den befintliga biogasanläggningen ger idag upphov till mellan 10 och 20 fordonsrörelser per dag på tillfartsvägen till planområdet, se figur nedan. Tillfartsvägen kommer att användas av

både biogasanläggningen och omlastningsstationen. Eftersom dagens trafik på vägen utgörs av lastbilar till den befintliga biogasanläggningen är den lämplig för de tillkommande lastbilarna.

Lokal väginfrastruktur. Infart från väg 150 och kort därefter delning till enskild väg som delas med biogasanläggningen. Bild: Sweco, bearbetad.

Omlastningsstationen avses bedrivas dagtid, måndag till fredag, även när röd dag infaller på en vardag. Den planerade verksamheten tillför initialt 60 fordonrörelser om dagen och 80 st vid fullt belastad anläggning. Avfallet inkommer med sophämtningsbil från förmiddag och fram till eftermiddagen. Det omlastade avfallet transporteras dagligen med lastbil till behandling. Om pumpning av det förbehandlade källsorterade matavfallet möjliggörs till biogasanläggningen reduceras de utgående transporter av denna typ av avfall till noll. Detta får även en minskande effekt på trafikökningen på väg 150.

Inom verksamheten kommer många fordonrörelser att ske, vilket kan orsaka olyckor mellan fordon. Risken begränsas genom att separera trafiken på området och genom anordnande av två utfarter som hindrar korsande trafik.

Parkering

Inom planområdet möjliggörs parkering för verksamhetens personal.

5.5 Hälsa och säkerhet

Med de förebyggande åtgärder som planeras förväntas människors hälsa inte påverkas negativt av verksamheten.

Buller och vibrationer

Omlastningsstationen kommer att ge upphov till buller i form av avfallstransporter till och från anläggningen, verksamhetsbuller i form av hantering av exempelvis containrar inom fastigheten samt även till viss del buller från tekniska installationer som exempelvis ventilationsystem.

Risken för störning från omlastning med hjullastare och bearbetning av organiska avfall är liten då denna i huvudsak sker inomhus med stängda portar. Avståndet till närmsta granne är

cirka 360 meter vilket gör att risken för störning i form av verksamhetsbuller och buller från tekniska installationer bedöms vara mycket liten.

Bullerpåverkan till omgivningen bedöms främst orsakas av tillkommande transporter i närområdet och berör framförallt fastigheterna som ligger nära avfart från väg 150. Närmsta fastigheter ligger ca 150 meter från infartsvägen (Södra skogsplantor och bostadshus). Efter avfart kommer fordonen att hålla låg hastighet och underlaget är mjukt, vilket är gynnsamt ur bullersynpunkt. Enligt beräkningar från Boverket skulle trafiken generera ljudnivå på ca 35 dBA 150 meter från infartsvägen om fordonen håller en hastighet på 40 km/h (Boverket, 2016). Mellan infartsvägen och berörda fastigheter ligger ett skogsområde som fungerar som bullerdämpare, vilket innebär att bullernivåerna förväntas bli ännu lägre. Konsekvenserna för närboende bedöms därför bli små.

Förorenad mark

Enligt Länsstyrelsens register finns inga potentiellt förorenade områden i närheten.

Det finns inga förväntade utsläpp från processerna i omlastningsstationen till mark eller vatten. Eventuellt utsläpp av dagvatten sker efter rening i infiltration eller efter damm med olje- och sedimentavskiljning. Risken för påverkan på Natura 2000-området vid Ätran bedöms som liten.

Brand och övriga risker

Omlastningsstationen hanterar inga brandfarliga eller explosiva varor eller ämnen. Eftersom avfallet lagras vid anläggningen under kort tid är risken för brand låg. Byggnaden utformas utifrån den risk för brand i avfall och den brandbelastning som lagring av avfall i tre dagar utgör.

Rådande avstånd till bostadsbebyggelse och rekreativsområden motverkar även effekten av eventuella plötsliga skadehändelser. Risken för explosioner och plötsliga utsläpp som kan skada människor utanför verksamhetsområdet är därför mycket liten. Därav bedöms inga konsekvenser kopplat till säkerhet uppstå.

Risk för översvämning

Planområdet ligger på nivån +20 till +21 meter över havet. Området är inte ett riskområde för översvämning enligt MSB:s översvämningsskartering för Ätran.

Lukthantering och luft

Lukt från avfallsanläggningar är en känd risk som VIVAB avser att minimera med tekniska åtgärder och rutiner i det operativa arbetet. Jämfört med dagens verksamhet i biogasanläggningen som har få registrerade störningar som med säkerhet kan härledas till verksamheten, kommer den planerade verksamheten ha en ökad teknisk standard som möjliggör avskiljning och rening av lukt.

Verksamheten utförs i sin helhet inomhus. Åtgärder vidtas för luktreducering med avseende på arbetsmiljö samt åtgärder för att minimera luktstörande utsläpp från anläggningen. I förbehandlingen, som har störst risk för generering av lukt, skapas en sluss vid in- och ut passage till mottagning. Det råder även undertryck i hela byggnaden för att förebygga luktutsläpp.

Punktutsug installeras vid bearbetande maskiner och all luft från både förbehandling och omlastning renas i ett filter före utsläpp till omgivningen.

Utgående avfalls-containerar förses med heltäckande tak. De täckta containrarna minimerar, utöver luktstörningar, även nedskräpning. Lagring av kvarvarande omlastat avfall vid dagens slut sker i containrar, normalt till nästa vardag och som mest över en helg, upp till tre dagar för långhelger.

Trots skyddsåtgärder kan tillfälliga luktstörningar uppstå, vilket oftast beror på tillfälliga driftstörningar. Även om lukten i sig inte är hälsoskadlig, kan den orsaka olägenhet i psykisk mening då den påverkar människors välbefinnande. Konsekvenserna av spridning av lukt i närområdet bedöms dock bli små eftersom eventuell påverkan är lokal och av tillfällig karaktär. Verksamheten har med tanke på denna risk planerat för omfattande skyddsåtgärder för att minska risken för spridning av lukt. Driftstörningar förebyggs genom rutiner och verksamhetens egenkontroll. Med hänvisning till dessa aspekter bedöms eventuella luktstörningar kunna förebyggas så att de inte orsakar olägenhet för närboende.

Skadedjur och förebyggande åtgärder

Med skadedjur avses bl. a möss, råttor, sorkar, lämlar, kråk- och måsfåglar. Om djur ska betraktas som ohyra eller skadedjur avgörs inte av arten utan av mängden och platsen de uppträder på och om de kan orsaka skada och olägenhet för människors hälsa där de befinner sig.

För skadedjur finns inga riktvärden att förhålla sig till. Det åligger verksamhetsutövaren att vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten eller undanröja förekomsten av skadedjur i den omfattning att det orsakar olägenhet för människors hälsa.

VIVAB har rutiner och avtal för städning samt förebyggande och bekämpning av skadedjur ingår i den löpande driften av anläggningen. Verksamheten utförs i sin helhet inomhus, eventuell lagring av avfallet sker i stängda containrar inomhus och det avfall som lämnar verksamheten är inneslutet i containrar med heltäckande tak. Regelbunden städning sker både inomhus och utomhus. Skulle problem med skadedjur uppstå används mekaniska fällor som avhjälpanande åtgärd och i sista hand bekämpningsmedel.

Dessa skyddsåtgärder bedöms tillräckliga för att motverka förekomsten av skadedjur i området och därmed förväntas heller inga konsekvenser.

Skyddsavstånd

I översiktsplanens anges skyddsavstånd i syfte att skydda mot tekniska olycksrisker för människors hälsa och säkerhet och miljö. Biogasanläggningen i Gødastorp finns med i planen och skyddsavståndet anges generellt till 100 m då ingen riskbedömning är genomförd. I enlighet med gällande lagar (Lagen om explosiva och brandfarliga varor) och föreskrifter (SÄIFS 2000:4) ska riskanalyser vid projektering av omlastningsstationen göras. De ska säkerställa en säker placeringen av omlastningsstationen och att skydd mot biogasanläggningen uppfylls. Riskerna ska reduceras och ett minsta tillåtna avstånd ska föreskrivas med hänsyn till planerade skyddsåtgärder.

5.6 Teknisk försörjning

Vatten, spillvatten och dagvatten

Planområdet är beläget utanför kommunalt verksamhetsområde för VA.

Vattenförsörjning samt sanitärt avlopp och processavlopp hanteras med lokala lösningar. Vattenförsörjningen bedöms kunna ordnas genom en djupborrad brunn. Verksamheten planeras även för intern hantering av späd- och spolvatten. Späd- och spolvatten recirkuleras till processen och släpps därmed varken till mark eller vatten. Spolvattnet hållas även nere genom torr städning.

En dagvattenutredning har utförts, 2018-11-23. Inom planområdet finns i nuläget två dagvattenbrunnar, vilka är en del av ett täckdikessystem som dränerar åkern och avleder vatten i nordvästlig riktning, som sedan viker av mot sydväst med utlopp i ett par dammar tillhörande Södra Skogsplantor.

Inom anläggningen planeras det för en damm med syftet att hantera flertalet behov, dvs. dagvattenhantering från ett 20-årsregn, hålla erforderlig volym brandvatten samt att fungera som uppsamlare vid eventuellt spill eller läckage. Dagvatten från hårdgjorda ytor leds via diken inom verksamheten till dammen. Diken möjliggörs längs med den nordöstra och nordvästra plangränsen. Hänsyn kan behöva tas till naturmarksavrinning österifrån, eventuellt kan en lösning i form av avskärande diken intill tomtgränsen bli aktuell.

Dammen ska förses med en avstängningsventil för att förhindra utsläpp vid eventuellt spill eller läckage och en oljeavskiljare ska anläggas för att hantera vatten med eventuellt oljespill. Dammen ska utformas som tät, vilket medför att risk för bottenuppträckning behöver tas i beaktning. Det behöver även beaktas att om dammen görs djupare än en meter kommer grundvatten att rinna in i den och när grundvattennivån är lägre än dammbotten kommer viss infiltration ske till grundvattnet under nederbördstillfällena. Dammen ska minst klara en volym på 120 m³, vilket med 0,5 meters djup innebär en yta på 240 m². Illustrerad damm har en yta på ca 350 m².

Utredningen hanterar även skyfall, genom ett 100-årsregn med varaktighet 30 minuter och en klimatfaktor 1,3. Den visar att det i områdets närhet inte finns några större lågpunkter där vatten kan ställa sig och orsaka översvämning vid ett skyfall. Sannolikheten för översvämning bedöms därför som låg. Trots detta är det av största vikt att höjdsättningen av planområdet görs på ett medvetet sätt för att minska risken för översvämning.

Avledning av dagvattnet från planområdet föreslås ske genom upprättande av en ny ledningssträcka som ansluter till det befintliga diket väster om väg 150, som sedan mynnar i recipienten Ätran. En sådan ledningssträcka kräver korsning av väg 150 eller anslutning till befintlig trumma under vägen.

Energieffektivitet

I samband med projektering och upphandling av omlastningshall ställs krav på energieffektivitet i ventilation, uppvärmning och för maskiner. Ett arbete har inletts för att utreda om spillvärme från biogasanläggningen kan användas för uppvärmning av den planerade verksamheten.

El och gas

Parallellt med vägen löper en distributionsledning för gas samt två högspänningskablar för el. Ledningarnas exakta läge är inte inmätt. Ledningarna bedöms dock preliminärt vara förlagda mellan väggkant och planområdets gräns. Marken närmast ledningsstråket redovisas på plankartan som u-område i syfte att medge underhåll av ledningarna. Med hänsyn till ledningarna får marknivån i anslutning till dessa inte ändras så att kablarna blir oåtkomliga eller riskerar att få otillräcklig täckning. Träd vars rötter kan skada ledningarna medges inte medan mindre buskar kan accepteras.

Kraftförsörjning utreds i samråd med Falkenberg Biogas.

6 GENOMFÖRANDE AV PLANFÖRSLAGET

6.1 Berörda markägare och förväntade exploatörer

Planområdet utgör i sin helhet del av fastigheten Gödastorp 3:13, som ägs av Falkenbergs kommun. VIVAB (Vatten & Miljö i Väst AB) som ägs gemensamt av Falkenbergs och Varbergs kommuner är exploatör av området.

6.2 Organisatoriska och administrativa frågor

Genomförandetid

Detaljplanens genomförandetid är 5 år från det datum detaljplanen har vunnit laga kraft.

Under genomförandetiden har fastighetsägaren en garanterad rätt att efter ansökan om bygglov få bygga i enlighet med planen. Efter genomförandetidens slut är fastighetsägaren inte längre garanterad bygg rätt. Planen fortsätter dock att gälla till dess att den ändras eller upphävs.

Ansvarsfördelning, huvudmannaskap

Ingen allmän platsmark finns inom planområdet.

Inom mark som redovisas som kvartersmark ansvarar berörd exploatör för byggnation och anläggningsarbeten.

Planområdet är beläget utanför det allmänna ren- och spillvattennätet (Va-nätet). Inom planområdet löses därför vatten- och avloppsförsörjning av exploatören. Anläggningar härför är tillståndspliktigt enligt Miljöbalken. Tillsynsmyndighet är Falkenbergs kommuns Miljö- och hälsoskyddskontor/länsstyrelsen.

Området ingår inte i Falkenbergs Vatten & Renhållnings AB:s (FAVRAB) verksamhetsområde för omhändertagande av dagvatten. Exploatören ansvarar därför för dagvattenhanteringen inom planområdet. Dagvatten eftersträvas att omhändertas lokalt inom planområdet.

Kraftförsörjning utreds i samråd med Falkenberg Biogas.

Exploatören ansvarar för att meddelande om eventuell flyttning av underjordiska ledningar sker till berörd ledningshavare.

Vid utbyggnad av planområdet åligger det exploatören att vid behov geotekniskt undersöka marken avseende t ex bärighet och markradonförekomst. Vidare åligger det exploatören att söka de tillstånd samt hålla de samråd som krävs enligt miljöbalkens regler.

6.3 Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning och dess konsekvenser

Detaljplanen ger möjlighet till att från fastigheten Gödastorp 3:13 avstycka en ny registerfastighet för Omlastningsstation och förbehandling av avfall. Fastighetsbildning av planområdet beställes av kommunen. För drift och underhåll av tillfartsvägen bildas lämpligen en gemensamhetsanläggning där styckningslotten, stamfastigheten och Gödastorp 3:14 samt Gödastorp 3:11 ingår. Befintliga servitutsrättigheter för väg bör då upphävas alternativt ändras.

6.4 EKONOMISKA FRÅGOR

Avtal

Planavtal som bland annat reglerar plankostnader är tecknat mellan VIVAB och Falkenbergs kommun.

Markanvisningsavtal ska skrivas mellan Falkenbergs kommun och VIVAB. Markanvisningsavtalet reglerar genomförandet av detaljplanen och skall godkännas senast samtidigt med antagande av föreliggande detaljplan. I avtalet regleras exploatörens ansvar för bildande av gemensamhetsanläggning, fastighetsbildning, marköverlåtelse m.m.

Ekonomiska frågor

Exploatören bekostar upprättandet av detaljplanen. Detta preciseras i planavtal mellan exploatören och Falkenbergs kommun. Samtlig byggnation och anläggningsarbeten inom kvartersmark bekostas av exploatören. Exploatören bekostar erforderliga åtgärder med hänsyn till utbyggnad och hantering av dagvatten från planområdet.

Kostnadsansvaret för eventuella flyttningar av underjordiska ledningar är beroende av den rätt som ledningen är belägen i mark med. Kostnadsansvaret för flyttning eller ombyggnad av ledningar kan även regleras i överenskommelse mellan ledningshavare och exploatör/fastighetsägare.

Exploatören bekostar erforderlig fastighetsbildning inom planområdet. Kostnader avseende bildande av ny gemensamhetsanläggning bekostas även av exploatören.

Geoteknisk undersökning avseende t ex markens bärighet och markradonförekomst, vilket kan krävas vid byggnation, bekostas av exploatören.

7 KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

7.1 Nollalternativ

Om detaljplanen inte vinner laga kraft samt tillstånd till verksamhet ej kan medges vid föreslagna lokalisering kommer avfallet istället att behöva transporteras direkt till externa avfallsmottagare, företrädesvis Halmstad eller Jönköping, utan föregående omlastning, i vän-

tan på att en ny lokalisering är föreslagen och godkänd. Ur miljösynpunkt innebär nollalternativet kraftigt ökade utsläpp från transporter jämfört med planerad verksamhet då antalet transporter ökar väsentligt. De tillkommande transporterna skulle även innebära en mycket stor kostnadsökning.

7.2 Miljökonsekvenser

Naturmiljö

Planområdet används idag som åkermark. Planområdet berörs inte av några dokumenterade naturvärden eller skyddade områden. En dryg kilometer nordväst om planområdet rinner Ätran, som utgör ett Natura 2000-område med en genetiskt unik laxstam. Ätrands dalgång är vidare av riksintresse för naturvärden. Utbyggnaden tar inte i anspråk några förhöjda naturvärden. Viss lokal påverkan kommer att ske via dagvatten och enskilt avlopp från personalutrymmen. Någon negativ påverkan på Natura 2000-området Ätran eller riksintresset för naturvård bedöms dock inte uppstå.

Vatten - miljö kvalitetsnormer

Planområdet ligger inom Ätrands avrinningsområde. Ätran utgör en vattenförekomst för vilken miljö kvalitetsnormer gäller. I anslutning till planområdet finns även en utpekad grundvattenförekomst: Heberg. Anläggningen planeras för att inte släppa något processavlopp till varken mark eller vatten då processvatten återförs till processen. Sanitärt avlopp från personalutrymmen avses hanteras i enskild anläggning. Tillstånd för enskilt avlopp kommer då att sökas hos Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen. Dagvatten från hårdgjorda ytor kommer att ledas via dike inom verksamheten till en anlagd damm.

Då det inte finns någon ytvattenrecipient i direkt närhet till planområdet bedöms att påverkan på Ätrands vattensystem blir mycket liten. Projektet bedöms inte medföra någon negativ effekt på den närmast berörda vattenförekomsten Ätran, delen Vinån-Lilla Å. Den påverkan på grundvattenförekomsten Heberg som eventuellt kommer att ske i form av vattenuttag från borrhälsbrunn och infiltration av avloppsvatten, bedöms inte påverka vattenförekomstens möjligheter att även fortsättningsvis uppnå god kemisk och kvantitativ status. Denna liksom övriga VA-frågor bör belysas närmare i en kommande VA-utredning.

Buller

Bullerpåverkan bedöms främst orsakas av tillkommande transporter i närområdet och berör framförallt fastigheterna som ligger nära avfart från väg 150. Närmaste fastigheter ligger ca 150 meter från infartsvägen. Efter infart kommer fordonen att hålla låg hastighet och underlaget är mjukt, vilket är gynnsamt ur bullersynpunkt. Konsekvenserna för närboende bedöms bli små.

Luft och lukt

Till följd av verksamheten uppkommer lokala luftutsläpp från insamling och transport till behandlingsanläggningen. Verksamhetsutövaren ställer miljökrav vid upphandling av transporter av avfall för att minimera luftutsläppen. I aktuellt planområde är förutsättningarna gynnsamma ur ett luftkvalitetsperspektiv, eftersom området ligger utanför tätbebyggelse. Verksamheten bedöms inte bidra till överskridande av miljö kvalitetsnormer för luft.

Vid hantering av avfall finns alltid en viss risk för spridning av lukt till omgivningen. Trots skyddsåtgärder kan tillfälliga luktstörningar uppstå, vilket oftast beror på tillfälliga driftstörningar. Konsekvenserna av spridning av lukt i närområdet bedöms bli små eftersom eventuell påverkan är lokal och av tillfällig karaktär. Verksamheten har med tanke på denna risk planerat för omfattande skyddsåtgärder. Eventuella luktstörningar bedöms kunna förebyggas så att de inte orsakar olägenhet för närboende.

Naturresurser

Jordbruksmarken i planområdet ingår i ett område som bedömts enligt klass 5 i en skala från 1–10 där 10 anger högsta värde. Den planerade verksamheten innebär att en yta på cirka 6 000 m² jordbruksmark kommer att tas i anspråk till förmån för annat användningsområde. Utbyggnaden görs i ett jordbrukslandskap där stora markytor utnyttjas för odling. 6 000 m² åkermark i detta landskap får betraktas som en marginell andel av den totala jordbruksmarken i området. Enligt Falkenbergs kommuns översiktsplan bör annan markanvändning prövas restriktivt på jordbruksmark enligt klass 6 och högre.

Övriga miljöfrågor

Byggnaden förankras till den befintliga biogasanläggningen och påverkan på *landskapsbilden* bedöms bli liten trots att jordbruksmark tas i anspråk.

Risken för *skadedjur* förebyggs genom att all hantering av avfall sker inomhus där städning sker regelbundet. Städning sker även utomhus för att samla upp eventuellt spill. Skulle problem med skadedjur uppstå används mekaniska fällor som avhjälpande åtgärd och i sista hand bekämpningsmedel.

Den miljöriskbedömning som gjorts i tillståndsärendet visar att *miljöriskerna* som följd av den planerade verksamheten är hanterbara. Med planerade tekniska åtgärder, utbildning och rutiner kan miljöriskerna för verksamheten minska.

Allmänna hänsynsregler och miljömål

De allmänna hänsynsreglerna enligt miljöbalken bedöms uppfyllas i projektet. Även om en del lokala störningar uppstår i form av buller och luftutsläpp bedöms att det aktuella projektet sammantaget ger större möjligheter att uppnå miljö kvalitetsmål som ”God bebyggd miljö”, ”Giffri miljö” och ”Begränsad klimatpåverkan” jämfört med nollalternativet.

7.2 Ekonomiska konsekvenser

En ny detaljplan för området ger små ekonomiska konsekvenser för kommunen då befintlig infrastruktur utnyttjas.

Omlastningen bidrar till att större volymer kan köras med en transport. Detta ger en effektivare verksamhet jämfört med att köra avfallet direkt från insamling till behandlingsanläggning. Transporterna minskas betydligt av verksamheten, oavsett lokalisering, jämfört med att köra direkt till behandlingsanläggning då dessa ligger i andra kommuner och för matavfallet i ett annat län. Kostnaderna för direkttransport i sopbil är också betydligt högre jämfört med att omlasta avfallet, vilket håller nere kostnaderna för avfallskollektivet.

7.3 Sociala konsekvenser

Planområdet utgörs av åkermark och har ett litet värde som mark för rekreation och friluftsliv. Ett genomförande av detaljplanen bedöms få små sociala konsekvenser. Avståndet till intilliggande bostäder är så pass stort att anläggningen inte bedöms orsaka olägenheter för närboende.

8 MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Handläggare för planarbetet är stadsarkitekt Johan Risholm på Samhällsbyggnadsavdelning på Falkenbergs kommun. Planen har utarbetats av planarkitekterna Gunnar Håkansson och Veronika Jönebratt på Norconsult AB i Göteborg.

SAMHÄLLSBYGGNADSAVDELNINGEN

Johan Risholm
Stadsarkitekt

Daniel Helsing
Planchef